

۱ - ئەفسانە بەك له سەرالیوونەوه :
(سەبەتە ئۆستۆتە)

له سەردەمه هەره كۆنهكانا مەرگ نەبوو چونكه نهكل خاوهندا ژباوه ، خاوهند هەزى لـهوه بوو مەرگ هەميشه له گەلبا بيت ٠ له ناسمانا بمتيئتهوه به پتچەوانەى مەرگ كه هەميشه هەزى له هاتنه خاوهروه بوو ، له پاش تكاو رجاىه كى به كجار رۆز مەرگ توانى خاوهند بو ئهم مەبهسته رازى بئات به مەرچيئك كه مرقوف به نەمرى بمتيئتهوه و بووشى ئەمان نەبيت و بو ئهم مەبهسته خاوهند بربارى ئەوهى دا كۆمهله پتستىكى بو بنيرى له لاتى بىرى و لاوازى دا به كاربان بهينى . . .

خاوهند ئه و پتستانەى خسته ناو سەبهته بەك و تەسلىمى دەستى سەگىكى كرد بو ئەوهى بو مرقوف بيبات ، بەلام له رتگادا سەگه كه تووشى برسەتى و تىنوبەتى دەبيت و به رتكهوت چاوى به كۆمهله ئازە لىك دەكهوئت خەرىكى لەوه رخاوردن ختيرا لىيان نزيك دەبيتەوه و نانيان له گەلا ئەخوات و له پاشان بو ئەوهى توژى بەهستەوه پـهنا بو ستيهريك دەبات و دەخەوئت و كه سەگه كه چاوى له خەودا دەبيت ماريك لى نزيك دەبيتەوه و سەبهته كه بو ناو جهنگه لىك راده كيشيت و پتسته كان بو خۆى دەبات . .

كه سەگه كه خەبەرى دەبيتەوه سەير ئەكا سەبهته كه ئەماوه و دزراوه و پاش گەپانىكى زۆر بوى دەرنهگەوى مار تاوانبارو دزه . ئنجا ئەچم مرقوف له مەسهله كه ناگادار دەكات ، مرقوفيش ختيرا دەروات و سكالای خۆى به خاوهند ئەگەيينى و داواى لى دەكات فەرمانىك بو مار دەركات سەبهته پتسته كه بهيتتەوه بەلام خاوهند ئەوهى نەكرد و فەرمانى مردنى مرقوفى دا ، بو به هەر لهو رۆژهوه مرقوف رقى له ماره و هەميشه هەولنى كوشتنى ئەدا ، ماريش هەولنى ئەوه ئەدات له مرقوف دوور كهوئتەوهو به تەنباى رۆژگارى ، خۆى به سەر ببات چونكه هەتا ئىستاكه سەبهته پتسته كهى له لابه و هەموو سالىك لىئى ئەلرئ پتستى خۆى بگۆرئت . .

۲ - ئەفسانە بەك له نېچىراوه :
(كيسەل و ناموزگاربه كان)

هەبوو نەبوو . . كيسەلىكى به فیز هەبوو . . ئهم كيسەله شانازى بەوهوه دەكرد هەرچى زانست هەبه له دنبادا ئەيزانى و رۆژيئك دئت خۆى له گەوره ترين



* محمد بىرى نامادەى كرىوه *

سى ئەفسانە



له

ئەفریقىاوه

وبه زرنين پلهی ژانستی دا بښنې و بښته گوره ترين
 نسپوری جهان ونه گره هات و نهو روزه هات نيتر
 هرچی شاو پياو ماقوول هه به بۆ چاره سهرکردنی
 گروگرفتی ژيانيان رووی تن نه کن وبهم جوره نه بښته
 حاوه نی پارهو مرلکیتی یه کجار زور ۰۰ بۆ نه م
 مه به سته دهستی به گه ران کردو توره که به کی
 گه زوی په بنا کرد بۆ نهوی له ناموزگاری و قسهی
 بسپوران لیتواو لیتی بکات ۰ پاش گه رانیتی زور
 نه بښنه نهو بروایه ی که نيتر به هه موو شتیک
 گه یشته و نه بچ نه کو کردنهوی ژانستی دا واز
 بښنی ۰۰ گورښتی هیناو ده می توره که که ی
 به ست و بۆ نهوی له بهر چاوی خه لکی بشارینه و
 بری له وه کرده له سهر گویکه ی دره ختیکا دایښت،
 که گه یشته لای داره که په تیکی دریتی هیناو
 سهریکی به توره که گوه قايم کرد و سهره کی تری
 به ملی خوږه وه به سته وه و ویستی به دره خته که دا
 سهرگه وئ به لام له بهر نهوی توره که که زور قورس
 وړ پنی نه کرا به درخته که دا سهرگه وئ ، جا هه ولی
 دا توره له که بخاته سهر پشستی دیسان پنی نه کرا ۰۰
 له م گانه دا که خه ریکی نه م به زمو رزمه بوو زه لامیک
 نهو دورموه دای له قاقای پتیکه نین ، که ناوری
 دایره دی راوچنیکه راوچی یه که وتی : نهی
 هاورچی ناریزم گره نه ته وئ به داره که دا سهرگه وئ
 بۆچی به ته که به پشته وه نه به ستیت ؟

که نه م قسه به یی بیست بوی ده رکوت نه م
 قسه به په نديکی به نرخه وه نه بچ بیخاته ناو
 بوره که گوه ، بۆیه به توره بیه وه توره که که ی دا به
 زه ویدا وه هرچی ناموزگاری و په ندی تیدا بوو
 بهرت و بلاو بوونه وه و پارچه پارچه بوون ۰۰ جا
 له بهر نه وه به مرؤف نه گره بیه وئ فیری شت بیت و
 شماره ایی ورؤشنیری په یدا بکات نه بچ ده ست به
 گهران بکات به مه به سستی نهوی له ناموزگاریاته ی
 ده ست گه وئیت ۰۰

۳ - نه هسانه یه که له سوودانه وه :

پياوو ماره که

رؤژی له رؤژان زه لامیک به پتیکه وت چاوی به
 جه ند ماریک ده که وئیت له کاتی شهرکردنو به گز
 په کدا چوون دا ، که لپریان نزیک ده بښته وه سهر
 نه کا یه کتیک له ماره کان له نه نجاسی شهره که دا
 کوژپاوه و مردووه بۆیه تووشی خه مباری و خه مگینی

ده بچ و به ده نگیکی به رز هه اوار نه کات : لاجن واز
 لهو ماره مردووه هه زاره به یتن ۰۰ یه کتیک له ماره کان
 سهریری پیاوه که ده کات و پنی ده لیت : نه تو نهی
 زه لام بیت ده کوی له مه ولا له قسهی مشک و میشووله
 و مانکا تن بگی به لام نابچ نه م نه یتیه لای کس
 بدرکتی ، چونکه نه گره هات و قسه ت کرد
 ده می ۰ پیاوه که شوینه که ی به بچ هیتت و بۆ
 ماله وه روی ، که شه و داها ت ختزانه که ی ده رگای
 زوره که ی داخست و خوږی و میترده که ی گه خه ریکی
 نه وه بوون بخه ون میشووله یه که له ده رگا که نزیک
 بووه وه به نیازی نهوی بیته ژوره وه به لام نه ی توانی
 چونکه هچ درزیتی له ده رگا که دا به دی
 نه کرد بۆیه له گه ل خوږدا وتی تو
 نه مه نه مه کزه ؟! ده رگا که یان وا داخستوه هه تا
 میشوولش ریکای بۆ نی به بچته ژوروه ۰

پیاوه که به ناگا بوو و گوئ له قسه کانی
 میشووله که بوو ، بۆیه ده سستی به پتیکه نین کرد ۰۰
 نه ووتی : پیاوه به چی پتیکه کنی ؟
 پیاوه له ووتی هه روا ۰۰۰

دوا به دواي نه م رووداوه مشکیک هه ولی دا
 بیته ژوروه دیسان پنی نه کرا بۆ په نه میس ووتی :
 خوزگه نه مزانی نه م ژنه به لایه رونه که ی له کوی
 داناوه ؟! پیاوه که دیسان پتیکه کنی و ژنش دیسانه وه
 ووتی : نه ری کابرا نه م پتیکه نینت له چی به ؟!
 پیاوه که ووتی : هه روا ۰۰ هچنی وا نی به ۰۰ که
 رؤژ بووه وه پیاوه که رووی کرده ته وبله ی نازه له کان و
 ژنش پاش ماوه یه که بۆ شیر دوشین هات ، مانکا که
 که چاوه پنی گوت ووتی : بن گومان بۆ شیر
 دوشین به لام شهرت بن وات لپ بکم به
 ده م بگریتوه چونکه نه م هوی گویره
 که نه کم
 پیاوه دای له قاقای پتیکه نین ۰۰

ژنه دیسان نه م پتیکه نینه ی پنی سهر بوو بۆیه
 ووتی : نه وه بۆچ پتیکه کنی ؟!
 پیاوه که ووتی : هه روا ۰

ژنه به ده ست به تالی رؤښته وه و مانکا که له
 رؤژی دووه منا همان کرده وهی دووباره کرده وه و
 منالی ژنه له بن شیری دا نه خوش گوت ، بۆیه ژنه
 ختیرا خوی کرده ته وبله ی نازه له کان و به میترده که ی
 ووت . پیاوه که نه م گویره که یه مناله که ی له
 برسانا کوشت ۰۰

رُؤْسِنَايِ كَلَه
 سَه رِجُونِي
 كِيلَكَه كَانِي
 دَه وِلَه تَو
 رِيگاي
 يَشِخَسْتِيَان

بن گسومان پيشخنتی کشتو کال و
 نيتک هينانی بله به کی به رزی پتنگه باندو
 پيشخنتی کومه لکای ديهات و رزگار
 کردنی له باشماوهی گرانی دواکه و تن
 دامساوی پتسوستی به کرده ووه
 کوششیتکن بن ووچان و کورده ووهی
 گوره ترین وزهی مادی ، مرفانه و
 یاره و پول هه به که هه مش پتسوسته
 له چوارچوهی نه خسه به کی زانیاری
 زیکو پتک دابن ...

له پتس هه مو نه مانه شدا
 پتسوسته دوورین بین له هه لپژاردنی
 نه و ریکخراوه کشتوگالی و نابوری به
 دروسته که له سه ریکه وه بتوانی
 بلانه کانی به ره پتسدان به به پتس

مانگا که کوئی لهم قسانه بوو ، هاواری کرد
 — نهه نافرته شهرم ناکات نهه جوژه قسانه
 نهه گات ؟!

پیاوه که دیسان بهم قسانه پتکهنی ... زنه
 هه مان پرسیاری کرد و پیاوه کهش به هه مان شیوه
 وه لایم دایه وه ... له به ره به یانا زنه به خهی مترده کهی
 گرت و ونی : هه ر نیستا که نهه بن ته لاقم دهیت و بو
 نهه مه به سنهش پیاوانی گونده کهی کورده وه .
 پیاوه کان و تیان : توو مترده کهت حال و حیکایه تی
 خو تان باس بکن و له باشان نیمهش قسهی خو مان
 نهه کهن .

زنه ونی : — نهه چه نهه جاریکه مترده کهم پتس
 پتده که نن و که لپ ده برس و وه لام نادانه وه بو به من
 ناتوانم له که لیا بژیم .
 پیاوه کان و تیان : — بو مان روون که ره وه بو چی
 به زنه کهت پتده کهنی ؟

• ونی : — شتی وای نهه به .

• و تیان : — راست ناکهی .

• ونی : — نهه گر پتتان بلتیم نهه مرم .

• و تیان : — چی نهه زانی روونی که ره وه .

پیاوه کان زوریان لپ کرد ، نهه میش ناچار بوو
 نهه پتس به که بدرکتینی ، دو سنی ووشه ی ووت و به کسه ر
 گیانی دهه چوو ... خه لکه که زور خه فه تیان بو خوارد
 و ختیرا گزریکیان بو هه لکه نهه ، کسه خه ریکی نهه
 بوون لاشه کهی به خاک بسپترن ماریک له و لاه
 دهه رگه وت و ختیرا ختیرا خو ی که یانده نریک کوره که و
 خو ی به مه به که نووساند و کلکی کرده لووتیه وه .
 پیاوه که کوت و پر که وته جو له جول و له مردن رگاری
 بوو ...



— نهه بن نهه ماره ج بن ؟!

— بو ده برسمن ؟!

هه ر که پیاوه که به پچوه وه ستا ماره له زنی
 کشایه وه و لپ دوور که وته مو رژی ... پاش ماوه به ک
 پیاوه که به مه به سستی دوزینه وهی ماره که دهستی به
 که ران کردو به ریکه وت له سبیه ری داریکدا چاوی
 به ماره که کهوت ...

— بو قسه ت کرد ، بو نهه نهه پتس بهت درکاند ؟!

— زوریان لپ کردم بو به قسه م کرد .

جا ماره که نهه پتس به کی تری پنی به خشی و وای

لپ کرد له زمانی بالنده گانیش تن بگات ...